

In memoriam

Javaslat

Vásárosnamény Polgármestere részére

Az elbontott Tisza-híd emlékének megőrzése

tárgyában

Tisztelt Polgármester Úr!

Amint arról már személyesen is beszéltünk, az elbontott Tisza-híd néhány elbontott elemét fedeztem fel a közútkezelő vásárosnaményi telephelyén. Barczy József vezetőtől tudtam meg, hogy a híd elbontott elemeinek nagy részét már értékesítették, ami azóta már beolvasztásra került. Egy fiatal mérnöknek köszönhetően azonban ez a néhány elem még megmaradt, mivel szakmájából eredően tanulmány-vizsgálatokat akart elvégezni rajtuk. Az illető viszont időközben már máshol dolgozik, így az eredeti cél okafogyottá vált.

Beszélgetésünk közben született az ötlet, hogy milyen jó lenne, ha ezekből meg lehetne valamennyit menteni a város és a térség lakosai javára. Barczy úr támogatja ezt, és mivel nála raktári készleten van, attól fél, ha nem lép a város időben, akkor ezek is vállalkozói értékesítésre, azaz beolvasztásra fognak hamarosan kerülni.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. a tulajdonos, s valószínűleg meg fogják hirdetni értékesítésre. Jelenleg kb. 80 tonna vasanyag van raktáron, ezek többsége korlátelem, a függőleges tartóelemek és a pályatest keresztgerendái. A gyalogjárdából is maradtak elemek. Így néznek most ki:

Vannak jó példák arra, hogy elbontott létesítmények darabjaiból emléktárgyak, mementók, új építményekbe való beépítések történnek, gondoljunk csak a Berlini Falra vagy a Vasfüggönyre. Az első gondolatom nekem is az volt, hogy ezekből a darabokból készülhetnének valamilyen nivós emléktárgyak abból a célból, hogy akinek volt a hídhoz érzelmi kötődése, annak ez megmaradjon egy személyes emléktárgy formájában.

Az első ötlet születését követően továbbvittem ezt a gondolatot, s közben megkérdeztem néhány embert, hogy teszteljem, lenne-e ennek a kezdeményezésnek társadalmi igénye. Azt tapasztaltam, hogy igen! Jó érzés volt megtapasztalni, hogy a megkérdezett néhány prominens vezetőnek, így neked, mint polgármesternek, és járási hivatalvezetőnek, bankvezetőnek, művészembernek...stb. is tetszik.

Nem is csoda ez, hiszen óriási elvi, ha úgy tetszik lelki jelentősége lehet az ügynek.

A híd több generációnak jelentette a beregi, kárpátaljai összeköttetést a várossal, Vásárosnaménnyal. Szimbolikus értelemben kapuja volt a megyének, s nem túlzás, sokak szemében az országnak is. Az elválasztás ellentétét szimbolizálta. (Akkor értettük meg ezt igazán, mikor kényszerlezárásra került sor néhány éve.)

A híd mindenkinek egyformán ugyanazt jelentette. Ebben a szétszabdalt világban ez óriási érték, s talán jó dolog egy olyan ügyben forgolódni, ahol mindenkinek tudunk adni valamit, egy emléket, egy érzést, akár egy gesztust.

Az ember kötődik azokhoz a tárgyakhoz, melyekhez érzelmi kötődése van. Így vagyunk egy ékszerrel, vagy pl. nagyapánk karórájával. Ezt az érzelmi kötődést lehetne felszínre hozni és életben tartani. Erre egy weblap, vagy akár önmagában egy emlékkönyv nem biztos, hogy megfelelő eszköz.

Vásárosnamény szimbólumvilágába is beletartozott a híd tartóívének rajzolata. Ezt az új híd nem adja vissza. Fantasztikus érzés volt megélni annak technikai kivitelezé-sét, de valljuk be, a kész mű a régihez képest egy kicsit színtelen-szagtalan. Formai világa letisztult. Már nem biztos, hogy azt az érzést adja vissza, mint amit a korábbi híd jelentett az itt élőknek, a folyóparton fürdőzőknek. Én úgy érzem, nem lenne szabad veszni hagyni ezt a majd évszázados érzést. Néhány év, és ha nem öntjük formába ezt, akkor eltűnik az emlékezetből ez a forma.

Összefoglalóan, vázlatosan leírom, szerintem mit is lehetne kezdeni ezzel a lehetőséggel.

Emlékkönyv

Megfelelő mértékű befektetett energia árán elkészülhetne egy, a hidaknak emléket állító kortörténeti kiadvány. Ehhez rengeteg emlékanyag áll rendelkezésre, megmutattad, te is rendelkezel ilyenekkel. El tudnám pl. képzelni ennek a könyvnek a borítólapját egy eredeti fémet tartalmazó betéttel díszítve.

Emléktárgyak

A híd elemeiből készülhetnének emléktárgyak. Kisebbek, nagyobbak. Magánszemélyeknek és intézményeknek szólók. Iskoláknak, a múzeumnak. Támogató vállalkozók irodájába, mint helyi ereklye. Ezek visszaadhatnák minden tulajdonosának azt az érzést, amit a híddal kapcsolatban valaha is éreztek.

Néhány ilyen ötlet: Öntvények a híd ábrázolásával (Pro Urbe emlékplakett, íróasztali és irodai falidísz, emlékérme, vándorkupa, versenyek fődíja, helyezési érmek, kitűzők, stb.), berendezési és használati tárgyak (falióra, díszkanál, hamutál, ruhafogas, sörbontó, kulcstartó). Művészek bevonásával vegyes kompozíciók is létrejöhetnek, gondolok itt pl. a fafaragókra. Részben vagy egészben tartalmazva a híd anyagát. Itt egy remek példa:

Érdekes ötlet lenne, ha pl. fel lehetne használni a kivágott platánfa anyagát és azt felhasználva készülhetne egy, a híd anyagát is tartalmazó kompozíció.

Az újonnan készülő körforgalom díszjele is lehetne egy vegyes alkotás, ha jól tudom, a fafaragók készülnek is valami ilyesmivel. De ha már itt tartunk, nekem jobban tetszene egy színre fújtt marketing-kerékpár helyett a Gergelyugornya-i körforgalomban, a híd felvezetésénél egy, a régi híd formáját visszaadó, eredeti alapanyagból készült műtárgy.

Alapelvek

Néhány alapelvet azért szükséges felállítani, hogy az elkészült emléktárgyak valóban értéket képviseljenek a pusztán alapanyagot túl is. Néhány ötlet:

- Certifikáció, megfelelő hitelesítő szerv vagy személy által kiadva
- Limitált szériák, szigorúan sorszámozottan
- Megmaradjon az eredeti festése a fémnek (kivéve ugye az öntvényeknél)
- Kizárólag Vásárosnamény és környékén élő vállalkozók, alkotók, mesteremberek, művészek keze munkája készítse, illesse
- Hordozzon turisztikai értéket a termék

Egy komoly összefogással, támogatók megnyerésével elindítható ez a projekt. Meg kell kísérelni az alapanyagot ingyenesen, állami felajánlás címén megszerezni, hogy ne kerüljön az Önkormányzat, vagy a feladat végrehajtásában közreműködő szervezet költségébe. Talán pályázati forrást is lehet találni egy ilyen kezdeményezéshez.

Polgármester Úr!

Eddig jutottam ezzel az ötlettel. A továbblépést a kezébe adom, hiszen a legtöbb eszközöd neked van ahhoz, hogy ebből valami is megvalósuljon. Ötletgazdaként természetesen fel tudom ajánlani segítségemet, természetesen önzetlenül is.

Vásárosnamény, 2014. december 08.

Tisztelettel: Herczeg László